

В. А. Гриневич

Бульба Тарас



БУЛЬБА Тарас (справж. - Боровець Тарас Дмитрович; ін. псевд. - Байда; 09. 03. 1908, с. Бистричі Костопіл., нині Березнів. р-ну Рівнен. обл. - 15. 05. 1981, Нью-Йорк) - громадсько-політичний і військовий діяч. Генерал-хорунжий УПА. 1934 за звинуваченням у зв'язках з ОУН та за написання книги антипольс. спрямування «Пан депутат у сеймі» заарешт. польс. урядом і засудж. до 3-х р. покарання. Перебував у концтаборі [Бережа Картузька](#), 1935 достроково звільнений. З окупацією Польщі вермахтом 1939 деякий час працював секр. в Укр. допомоговому комітеті у Варшаві. Пізніше за наказом [А. Лівіцького](#) повернувся в Україну, сформував на Поліссі укр. підпілля антирадян. спрямування, яке з поч. рад.-нім. війни стало основою військ. об'єднання «Поліська Січ» («ПС»; пізніше УПА «ПС», або УПА Бульби-Боровця). До вступу нім. військ в Україну Б. з одностумцями утримував владу в м. Сарни. Впродовж 1941 очолювана Б. «ПС» фактично контролювала значну тер. на відтинку Слущк-Гомель-Житомир, ведучи боротьбу з рад. частинами, що відступали, та партизанами. Формально військ. і політ. діяльність Б. узгоджувалася з директивами Гол. штабу УНР в екзилі. Під впливом діячів УНР Б. розробив демократ. концепцію завдань і цілей укр. визв. руху «За що бореться УПА». 15 листопада 1941 під тиском нім. окупац. влади Б. видав наказ про демобілізацію «ПС», а після посилення

гітлерівцями репресій проти представників укр. визв. руху перейшов на нелегал. становище й розпочав антинім. діяльність. Його штаб перенесено з м. Олевськ у район між Костоподем і Людвиподем. Навесні 1943 УПА «ПС» стала однією з найпотужніших військ. сил на Волині та Поділлі. Її чисельність коливалася від 10-ти до 20-ти тис. осіб. Вплив УПА «ПС» було підірвано конфронтацією Б. з керівництвом ОУН(б), яке намагалося підпорядкувати його формування собі. Не бажаючи визнати зверхність УПА Бандери, Б. у липні 1943 перейменував УПА «ПС» в Укр. нар.-рев. армію (УНРА). З метою пошуку можл. союзників Б. розпочав з німцями переговори, які виявилися безрезультатними. Наприкінці 1943 під час перебування в Берліні заарешт. і відправл. до концтабору Заксенгаузен, де його утримували до серпня 1944. Деякий час співпрацював із генералом П. Шандруком щодо утворення Укр. нац. комітету та Укр. визв. армії у складі вермахту. Після 2-ї світової війни перебував на еміграції в Зх. Німеччині. Організатор Укр. нац. гвардії та її друков. органу «Ми і воля» (1951-53). Емігрував до США, де відійшов від актив. політ. діяльності.

Основні праці

Кредо революції. Париж, 1946; Збройна боротьба України: 1917-1950. Париж, 1951; Армія без держави: Слава і трагедія Укр. Повстан. Руху. Вінніпег, 1981; Л., 1993; К.; Торонто; Нью-Йорк, 1996.

Рекомендована література

- 1. Міткалик Т. Українська Повстанча армія - Українська Народно-Револуційна армія отамана Тараса Бульби-Боровця // УПА і нац.-визв. боротьба в Україні у 1940-1950 рр.: Мат. Всеукр. наук. конф. 25-26 серпня 1992. К., 1992;**
- 2. Дзьобак В. Отаман Тарас Бульба-Боровець: Штрихи до політ. портрета. К., 1995;**
- 3. Його ж. Т. Бульба-Боровець: Політ. і військ. діяльність // Україна ХХ ст.: Культура, ідеологія, політика. К., 2001. Вип. 5.**

Бібліографічний опис:

Бульба Тарас / В. А. Гриневич // Енциклопедія Сучасної України [Електронний ресурс] / Редкол.: І. М. Дзюба, А. І. Жуковський, М. Г. Железняк [та ін.] ; НАН України, НТШ. - К. : Інститут енциклопедичних досліджень НАН України, 2004. - Режим доступу:

<https://esu.com.ua/article-37918>

2001-2024 © Ця енциклопедична стаття захищена авторським правом згідно з чинним законодавством України

([докладніше](#)).